

INFORMIRANOST BOLESNICA GENERATIVNE DOBI OBOLJELIH OD SUSTAVNIH AUTOIMUNOSNIH BOLESTI O REPRODUKTIVNOM ZDRAVLJU – PILOT ISTRAŽIVANJE

Lucija Šimunić, Marko Barešić

Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju, Klinika za unutrašnje bolesti Medicinskog fakulteta, Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

Uvod. Sustavne autoimunosne bolesti mogu biti povezane s poteškoćama vezanima uz plodnost, komplikacijama trudnoće i laktacije. Brojni lijekovi korišteni za kontrolu bolesti zbog teratogenog potencijala mogu također doprinijeti lošim ishodima. S obzirom na nedostatak sistematizirane edukacije o navedenim temama, u pilot istraživanju ispitana je informiranost bolesnica o reproduktivnom zdravlju te njihovom mišljenju o utjecaju dijagnoze i terapije na planiranje obitelji.

Ispitanici i metode. Uključeno je 50 uzastopnih bolesnica u dobi od 18 – 50 godina koje se redovito liječe u Zavodu za kliničku imunologiju i reumatologiju KBC-a Zagreb. Bolesnice su nakon davanja pristanka za sudjelovanje ispunile upitnik *ReproKnow* koji se sastoji od 10 pitanja kojim se procjenjuje njihova informiranost o reproduktivnom zdravlju.

Rezultati. Prosječna dob bolesnica iznosila je 35,50 (28,5 – 44,0) godina. Većina ispitanica bolovala je od sustavne bolesti vezivnog tkiva ili upalnog artritisa. Većina bolesnica u terapiji je imala DMARD, pri čemu 30% biološki lijek. Na rezultat upitnika utjecali su stupanj obrazovanja i mjesto stanovanja ispitanica te dijagnoza, dok nije nađeno utjecaja dobi, korištenja temeljnog, biološkog ili teratogenog lijeka u terapiji ni opstetrijske anamneze. U 54% ispitanica dijagnoza nije utjecala na odluku o planiranju obitelji. Tek 26% ispitanica, čak i onih koje koriste teratogeni lijek, izjavilo je da dosljedno koristi kontracepciju. Upravo je pitanje o kontracepciji na upitniku najčešće pogrešno odgovoreno. Većina bolesnica je o reproduktivnom zdravlju informirana iz medicinskih izvora, pri čemu je osoblje našeg Zavoda prepoznato kao osnovni izvor informacija u 52% slučajeva, dok su info-materijali izdani od organizacija poput udruga bolesnika zanemareni.

Zaključak. Iako su prosječni rezultati upitnika očekivani i u skladu s dosadašnjim dostupnim istraživanjima, zabilježen je trend neinformiranosti bolesnica o kontracepciji i nedosljedno korištenje kontracepcije, uključivo i u bolesnica s teratogenim lijekom u terapiji. Preporučljive su daljnje aktivnosti s ciljem poticanja informiranosti o reproduktivnom zdravlju.

Ključne riječi: upitnik *ReproKnow*, sustavne autoimunosne bolesti, reproduktivno zdravlje, kontracepcija
Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa